

Ændringsforslag nr. 25
forkastedes, idet 30 stemte for, 99 imod.

§§ 18-20
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 26
forkastedes, idet 26 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 27
forkastedes uden afstemning.

§§ 21 og 22
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 28
forkastedes, idet 43 stemte for, 85 imod.

§ 23
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 29 om indsættelse af en
ny paragraf
forkastedes, idet 26 stemte for, 99 imod; 4 stem-
te hverken for eller imod.

§§ 24-26
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 30
forkastedes uden afstemning.

§ 27
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 31 om en ny affattelse af
§ 28
forkastedes uden afstemning.

§§ 28-46
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 32 var taget tilbage.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behan-
dling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 170:

*Forslag til lov om ændring af lov om retsafgif-
ter. (Nedbringelse af sagsantallet og forhøjelse af
afgiftssatser).*

Af justitsministeren (H. P. Clausen).

(Fremsat 12/1 89. Første behandling 17/1
89. Betænkning 9/5 89).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænk-
ningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet
ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslage-
ne og spørgsmålet om lovforslagets overgang til
tredje behandling sattes til forhandling under
ét.

Forhandling

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet har i betænkningen skre-
vet, at vi ville redegøre for vores stilling til æn-
dringsforslagene ved andenbehandlingen, og
det bliver, at Fremskridtspartiet stemmer for
ændringsforslagene nr. 1, nr. 4 og nr. 5 og imod
ændringsforslagene nr. 2 og nr. 3.

Leif Hermann (SF):

Socialistisk Folkeparti kan ikke medvirke til
lovforslagets endelige vedtagelse, hvis det un-
derændringsforslag, som vi har stillet, stemmes
ned. Det underændringsforslag, SF har stillet,
går ud på, at man får refunderet domsforhand-
lingsafgiften, i det øjeblik domsforhandlingen
gennemføres, og dermed har vi også opfyldt det
løfte, vi gav under førstebehandlingen, nemlig
at vi ville kæmpe imod den skat på domsafsi-
gelser, som lovforslaget reelt er udtryk for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Underændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 19 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 1 og 3-5, § 1, således æn-
dret, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 60:

Forslag til lov om ændring af lov om svangerskabsafbrydelse. (Fritagelse for at foretage og medvirke til svangerskabsafbrydelse).

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.

(Fremsat 13/10 88. Første behandling 12/1 89. Betænkning 11/5 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Helge Adam Møller (KF):

Det store flertal i Folketinget har normalt den holdning, at der lovgives for meget – det er i hvert fald den holdning, befolkningen har – og efter min mening skal vi ikke lave love eller ændre love, medmindre der er et behov for det, og når det gælder lovforslag nr. L 60, har vi ikke noget behov.

Læger og jordemødre skal efter Det Konservative Folkepartis mening have mulighed for at blive fritaget for at medvirke ved abortindgreb, hvis det strider mod deres etiske eller religiøse opfattelse. Her er vi enige med det store flertal i Folketinget; men det kræver efter vores mening ikke lovgivning. Det Konservative Folkeparti ønsker at fastholde kvinders ret til fri abort, men anerkender, at sundhedspersonale, som direkte udfører eller medvirker ved abortindgreb, kan fritages for indgrebet, såfremt det strider mod vedkommendes etiske eller religiøse opfattelse.

Vi har også den holdning, at læger, som ikke ønsker at medvirke ved svangerskabsafbrydel-

se, ikke kan ansættes i stillinger, f.eks. på Grønland og på Bornholm, hvor de i perioder kan være eneste læge på stedet, idet kvindens juridiske ret til abort herved ikke kan opretholdes.

Det Konservative Folkeparti er altså enig med sundhedsministeren i, at det er rimeligt, at ansøgere, som ønsker sig fritaget for at medvirke ved abortindgreb, forud for ansættelse på en afdeling, hvor disse indgreb foretages, oplyser, hvorvidt de ønsker sig fritaget for at udføre eller medvirke ved svangerskabsafbrydelser.

Konkluderende kan jeg sige, at formålet og intentionerne med lovforslaget fuldt ud tilgodeses ved en administrativ henstilling. En sådan henstilling kan eksempelvis udformes som det udkast, Retsudvalget har modtaget fra sundhedsministeren den 4. april d.å. Det er en henstilling, som giver sundhedspersonalet adgang til at blive fritaget for at medvirke ved provokeret abort-indgreb, hvis det strider mod personalets religiøse eller etiske opfattelse. Vi finder, at det er en god løsning, og vi kan tilslutte os, at et sådant udkast udsendes.

Søren Hansen (S):

Det er sikkert rigtigt, at der i befolkningen er grupper, som mener, at der lovgives for meget, men jeg kender også dem, der mener, at der tales for meget fra denne talerstol. Hvis man på én og samme gang vil imødekomme ønsket om at sikre retten til fri abort og vil sikre de relevante personalegrupper samme behandling, er der ikke andre muligheder end den løsning, som flertallet har fundet frem til. Derfor bør den gennemføres.

Kirsten Lee (RV):

Det, Kristeligt Folkeparti ønsker med dette forslag, er at gnaske sig ind på kvinders ret til fri abort. Efter Det Radikale Venstres opfattelse går kvindernes ret til fri abort forud for alle andre forhold. Intentionerne i dette lovforslag kan opfyldes ved en administrativ henstilling. Derfor ser vi ingen grund til at skærpe lovgivningen.

Vi vil arbejde på, at alle personalegrupper kan fritages ved en administrativ henstilling. Det er ikke rimeligt, at en overlæge ved at nægte at udføre abortindgreb skal kunne fritage en hel afdeling, så kvinderne måske skal rejse langt for at få deres juridiske ret til fri abort.